

Rettevejledning til opgave 1

1. Har Anders ret i, at retten ikke er kompetent til at tage stilling til, om voldgiftsaftalen er gyldig?

Dette er et spørgsmål om kompetencefordelingen mellem domstolene og voldgiftsretten. Da det er domstolen, der skal tage stilling, er det voldgiftslovens § 8, der er relevant.

Der er tale om en tvist, der efter sin art kan afgøres ved voldgift, og det afgørende bliver derfor, om retssagen er anlagt, "inden tvisten er indbragt for en voldgiftsret", jf. voldgiftslovens § 8.

Der er tale om en ad hoc voldgift, og der er ikke aftalt noget om indledningstidspunktet. Dette afgøres derfor efter voldgiftslovens § 21.

§ 21. Har parterne ikke aftalt andet, indledes en voldgiftssag om en bestemt tvist den dag, hvor indklagede modtager skriftlig anmodning om, at tvisten skal behandles ved voldgift.

Anders har meddelt, at han vil anlægge sag inden 14 dage, men der fremgår ikke noget om, at dette faktisk er sket. Det må derfor lægges til grund, at voldgiftssag ikke er anlagt.

Domstolene er derfor kompetente.

DCR, side 189-190, 577-579.

2. Har Anders ret i, at voldgiftsaftalen er gyldig, og at sagen af denne grund skal afvises?

Voldgiftsaftalen er meget kortfattet. Det fremgår udtrykkeligt, at dansk ret skal anvendes, og at aftalen vedrører voldgift. Der er derfor ikke tvivl om, at det ikke er en værnetingsaftale.

Problemet er, at stedet er udpeget som "... det sted i Danmark, hvor Bang opretter repræsentationskontor." Det fremgår ikke nærmere, hvor det forventedes at være. Og det kan konstateres, at der faktisk ikke er oprettet et repræsentationskontor.

Spørgsmålet er derfor, om det er muligt at udfylde aftalen.

Hvis parterne ikke har aftalt, hvor voldgiften finder sted, bestemmer voldgiftsretten dette, jf. voldgiftslovens § 20.

Usikkerheden med hensyn til stedet (det manglende repræsentationskontor) kan og bør derfor afhjælpes ved anvendelse af § 20.

Da det er muligt på denne måde at udfylde aftalen, er aftalen gyldig, og sagen bør afvises fra domstolene.

DCR, side 186-187, 567-568

3. Kan Anders nedlægge påstand om selvstændig dom for sine tab?

(Det skal ved besvarelsen lægges til grund, at sagen ikke afvises fra domstolene)

Anders ønsker selvstændig dom for sine krav mod Bang, hvilket er objektiv kumulation efter § 249, stk. 2 (og 3-4).

Efter § 249, stk. 2, nr. 1, skal der være værning for modkravet her i landet, eller kravet skal udspringe af den samme kontrakt eller det samme forhold, som sagsøgerens krav støttes på.

Bang har ikke hjemting i Danmark og kan ikke anses for at udøve virksomhed i Danmark (filialværning). Modkravet er et krav på erstatning for kontraktbrud, hvorfor § 242 er relevant at overveje. Kravet er et betalingskrav, men det kan diskuteres, om der er tale om et pengekrav efter § 242, stk. 2. Kravet skyldes (påstået) misligholdelse og er derfor ikke kerneområdet for stk. 2. Meget kan tale for at anse det som misligholdelse af Bangs forpligtelser og dermed omfattet af stk. 1. Diskussionen og ikke resultatet er afgørende.

Bang hævder at have et krav mod Anders på 60.000 kroner. Dette krav er i givet fald en simpel fordring, der skal opfyldes der, hvor Anders bor. Dette krav kan derfor danne godsværning.

I hvert fald kravet vedrørende erstatning for det danske marked udspringer af samme kontrakt og kan derfor af denne grund nedlægges.

I den gode besvarelse overvejes betydningen af, at det ene krav vedrører det tyske marked. Dette er efter opgaveteksten ikke omfattet af kontrakten. I så fald kan det diskuteres, om det kan anses for "samme forhold". I benægtende fald kan der argumenteres for, at der er tale om erstatning uden for kontrakt.

Kravene skal behandles efter samme processuelle regler.

Modkravene er ikke prækluderede efter § 249, stk. 4. Dette bør kort anføres i besvarelsen.

DCR, side 212-215, 244-250, 275-277

4. Bør Anders få medhold i påstanden om henvisning til Sø- og Handelsretten?

(Det skal ved besvarelsen lægges til grund, at sagen ikke afvises fra domstolene)

Anders gør henvisningen gældende i svarskriftet, og anmodningen er derfor rettidig, jf. § 225, stk. 3, jf. § 226, stk. 3.

Retten i Aarhus kan derfor henvise sagen, såfremt der er værning ved Sø- og Handelsretten, jf. § 225, stk. 3.

Den relevante mulighed er § 225, stk. 2, nr. 1, om "Internationale sager, hvor fagkundskab til internationale erhvervsforhold har væsentlig betydning."

Det er ikke tilstrækkeligt til at opfylde dette, at Bang er en kinesisk virksomhed. For så vidt angår Bangs krav og modkravet fra Anders vedrørende det danske marked, er sagen næppe tilstrækkelig international. Da det skal lægges til grund, at også sagen vedrørende det tyske marked skal behandles under sagen, bliver sagen mere international. Lovvalget efter aftalen er dansk, og det kan derfor anføres, at inddragelse af sagen vedrørende det tyske marked ikke ændrer sagens karakter.

Diskussionen og ikke resultatet er afgørende.

DCR, side 165-166, 174-175

Rettevejledning til opgave 2

1. Hvilke muligheder – om nogen – har Daniel for at inddrage Franz og Guri i den anlagte sag vedrørende kravene fra Carla?

Carla har anlagt sag mod Daniel ved Retten i Aarhus, der er rette værning efter rpl. § 235. Dette er muligt, uanset, at kravene hidrører fra et lejemål i et sommerhus beliggende i Esbjerg. Lejeloven finder ikke anvendelse.

Når Daniel ønsker at inddrage Franz og Guri, er det sagsøgte, der ønsker at inddrage nye parter, der skal friholde ham. Det er derfor et spørgsmål om adcitation. Der er tale om to krav rejst af Carla på henholdsvis 60.000 kroner og 90.000 kroner, og begge krav ønsker Daniel at gøre gældende mod Franz og Guri.

Franz og Guri har begge bopæl i Hamborg, og derfor finder Domsforordningen anvendelse.

Der er flere muligheder for adcitation.

Domsforordningens artikel 8, nr.2, giver selvstændig mulighed for at inddrage krav mod tredjemand. Adcitation er mulig, medmindre sagsanlægget er sket "for at unddrage den pågældende det værning, der ville være kompetent i hans sag." Sagen er anlagt af Carla mod Daniel som lejer af sommerhuset. Hun kunne også have rettet kravet direkte mod Franz og Guri. Allerede fordi denne sag også ville have dansk værning, kan anvendelsen af artikel 8, nr. 2, ikke anses for forsøg på omgåelse af værningskravet. Artikel 8, nr. 2, kan derfor anvendes som grundlag for værning.

Adcitation kan tillige ske efter retsplejelovens § 250, stk. 2. Kravene er omfattet af reglerne om almindelige civile sager (og ikke småsagsprocessen). Betingelsen i § 250, stk. 2, nr. 2, er derfor opfyldt.

Carla har meddelt, at hun ikke vil protestere mod inddragelse af andre. Der er dog ingen tvivl om, at kravene har en sådan sammenhæng, at en protest ikke skulle tages til følge, jf. § 250, stk. 2, nr. 3.

Der skal tillige være værning for kravene i Danmark.

Betydningen af artikel 24, nr. 1, skal overvejes i denne forbindelse. Det er Daniel, der har lejet sommerhuset, og Carlas krav mod Daniel ville derfor være omfattet af artikel 24, nr. 1, hvis Daniel havde bopæl i et andet EU-land. Der er ikke noget kontraktforhold mellem Carla og Franz og Guri. Derfor vil kravet næppe blive anset som et krav, der udspringer af lejeforholdet. Det gælder så meget desto mere Daniels krav mod Franz og Guri.

Der er efter Domsforordningens artikel 7, nr. 2, deliktsværning "ved retten på det sted, hvor skadetilføjelsen er foregået." Der er ikke tvivl om, at hændelsen er omfattet heraf. Skadesstedet er Esbjerg, og dermed er Retten i Esbjerg værning. Selv om Domsforordningen på denne måde udpeger en konkret dansk retskreds, er der dog ikke noget til hinder for samlet behandling ved en anden dansk retskreds efter retsplejelovens regler herom. Det er derfor tilstrækkeligt, at betingelsen om værning i Danmark er opfyldt.

Endelig bør det kort bemærkes, at ønsket fremsættes så tidligt, at der ikke er sket præklusion, jf. § 250, stk. 5.

DCR, side 204 – 205, 214 – 215, 220 – 221, 228 – 230, 284 – 287.

2. Kan Daniel inddrage kravet på tilbagebetaling af lånet til Erik under sagen?

Der er tale om et ønske om at adcitere Erik og derfor som i spørgsmål 1 anvendelse af § 250, stk. 2.

Der skal være værneting for kravet i Danmark, jf. § 250, stk. 2, nr. 1. Værnetinget skal afgøres efter Domsforordningen, da Erik har bopæl i Flensborg. Der er tale om et lån, og der er derfor tale om krav i henhold til en kontrakt, og dermed Domsforordningens artikel 7, nr. 1, om opfyldelsesværneting.

Det bør diskuteres, om der er tale om en tjenesteydelse efter artikel 7, nr. 1, litra b. Hvis dette ikke antages, er litra a gældende. De studerende skal drøfte dette, men resultatet er ikke afgørende. I begge tilfælde bliver opfyldelsesstedet Flensborg. Der er ikke dansk værneting.

Kravet er 1.000 kroner og er derfor desuden et krav under småsagsprocessen. Der er derfor ikke tale om samme processuelle regler, medmindre kravet løftes ud af småsagsprocessen, jf. § 402. Der kan ikke forventes en nærmere redegørelse for mulighederne herfor.

Sammenhængskravet i § 250, stk. 2, nr. 3, kan ikke anses som opfyldt.

Derimod er muligheden ikke prækluderet efter § 250, stk. 5.

DCR, side 223 – 226.

3. Kan Daniel fremlægge videoen i sagen?

Udgangspunktet er, at der er fri bevisførelse. Der er dog tale om en privat optagelse af en særligt, efter Guris opfattelse, pinlig situation. Der kan ikke forventes en stillingtagen til, om optagelsen er ulovlig, og dette er heller ikke afgørende. Hvis videoen indebærer en større krænkelse af en part, kan fremlæggelsen nægtes.

De studerende bør se problemstillingen og kort diskutere optagelsens karakter. Resultatet er ikke afgørende.

DCR, side 501 – 503.

4. Kan Daniel fremlægge vurderingen fra Åse Åen?

Vurderingen er ensidigt indhentet efter sagens anlæg og kan derfor som udgangspunkt ikke fremlægges, jf. § 341 a.

Carla har fremlagt kvitteringen for købet af skulpturen. Dette er ikke en erklæring efter § 341 a, men et bevis i hendes besiddelse (for den oprindelige købesum).

Åses erklæring er derfor ikke en ”moderklæring” og er derfor ikke omfattet af undtagelsen i § 341 a om erklæringer indhentet efter sagsanlæg.

Erklæringen kan derfor ikke fremlægges.

DCR, side 545 – 548.